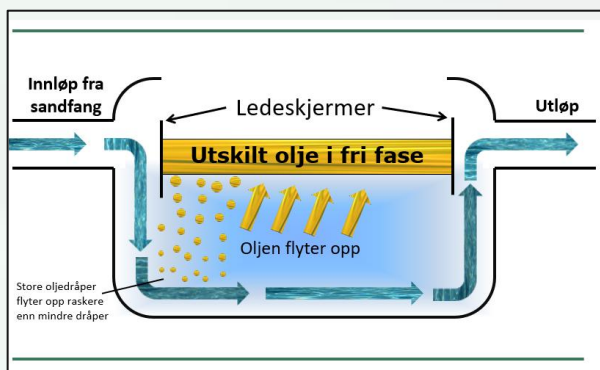

Oljeutskiller Nord-Jæren

Hva er en oljeutskiller?

Oljeutskillere benyttes for å behandle vann forurensset med små mengder olje. Olje er lettere enn vann og vil stige opp til overflaten i oljeutskilleren. På denne måten skilles oljen fra vannet og man unngår at oljen ledes videre til avløpsnett eller vassdrag.

Figur 1: skjematisk beskrivelse av hvordan en oljeutskiller virker

Figur 1 viser hvordan en oljeutskiller virker. Oljen stiger opp til overflaten og blir liggende mellom to ledeskjerner. Stigehastigheten til olje i en oljeutskiller er blant annet avhengig av oljens dråpestørrelse og tetthet. En oljedråpe med stor diameter vil stige opp raskere enn en oljedråpe med mindre diameter. Oljer med lav tetthet stiger raskere enn oljer med høy tetthet.

Påslippsbegrensninger

Ved utslipp fra oljeutskiller er det i forurensningsforskriften satt et generelt krav om at oljenivået i vann skal være under 50 mg/L. Strengere krav til oljenivå eller andre parametere kan stilles i tillatelsen eller fra kommunen. På Nord-Jæren har myndigheter og IVAR satt strengere krav til påslipp på kommunalt nett. Påslippsbegrensningene er oppgitt i Tabell 1.

Det kommunale avløpsnettet er tilknyttet Sentralrenseanlegget på Nord-Jæren. Renseanlegget produserer gjødsel fra slam som

blir skilt fra avløpsvannet. Dersom vann med for høye konsentrasjoner av tungmetaller, cyanid eller olje kommer inn i renseanlegget kan gjødslet og avløpsvannet bli forurensset med farlige stoffer. Avløpsvannet går ut i Håsteinfjorden og gjødslet brukes bl.a. til korn- og grønnsaksproduksjon.

Tabell 1: grenseverdier for prosessavløpsvann med påslipp til kommunalt avløpsnett og IVARs renseanlegg.

Parameter	Grenseverdi	Enhet
Olje-i-vann	50	mg/L
pH	6-9	-
Suspendert stoff	350	mg/L
Temperatur	30	°C
Kadmium, Cd	2	µg/L
Kvikksølv, Hg	2	µg/L
Bly, Pb	50	µg/L
Krom, total Cr	50	µg/L
Nikkel, Ni	50	µg/L
Kobber, Cu	200	µg/L
Sink, Zn	500	µg/L
Sølv, Ag	50	µg/L
Cyanid, CN	500	µg/L

Tømming av oljeutskiller

Oljeutskillere må kontrolleres jevnlig og hovedregelen er at den skal tømmes én gang i året. Antall tømminger per år kan være spesifisert i virksomhetens tillatelse.

Avfallshåndtering

Olje- og slamfasen fra oljeutskilleren skal leveres som farlig avfall med mindre det kan dokumenteres at innholdet ikke er farlig avfall. Oljefasen klassifiseres som 7021 olje- og fettavfall med EAL-kode 130506 og slamfasen klassifiseres som 7022 oljeholdig masse med EAL-kode 130503. Avfallet skal deklarerer i avfallsdeklarerer.no.

Årsaker til overskridelser

Eventuelle overskridelser kan ha forskjellige årsaker og den enkelte eier må vurdere sin bruk av oljeutskiller. Det er naturlig å vurdere datablad på kjemikalier, oljer, vaskemidler, gjengefett og annet som kan ende opp i oljeutskilleren. Vaskemidler kan bidra til å stabilisere olje/vann emulsjoner. Dette kan videre føre til forhøyet nivå av olje i utslippet dersom oppholdstiden i oljeutskilleren er kortere enn tiden det tar å bryte emulsjonen. Dette er det vanligste problemet ved forhøyede verdier av olje i utslippsvann fra oljeutskillere. En løsning på dette kan være å redusere bruk av vaskemidler eller å erstatte vaskemiddelet med et annet.

En **emulsjon** er en blanding av væsker som ikke er løselige i hverandre. Den ene væsken vil være fordelt som små dråper i den andre væsken. Såper og vaskemidler kan bidra til at emulsjonen blir mer stabil.

Forhøyete verdier av sink er ofte et problem når det gjelder oppfølging av oljeutskillere. Sink brukes i flere typer gjengefett og dette er ofte en kilde til høye konsentrasjoner av sink i oljeutskilleren. Forhøyete verdier av sink kan også stamme fra lekkasje av sink i galvanisert metall/sinkbelagt metall, for eksempel fra rister og rør vannet har gått gjennom.

Relevant regelverk

- Avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall
- Forurensningsloven kapittel 2 § 7 om plikt til å unngå forurensning
- Forurensningsforskriften kapittel 15 om krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann
- Internkontrollforskriften § 5 om krav til systematisk arbeid med helse, miljø og sikkerhet

Har du spørsmål?

Ta kontakt med SAR på www.sargruppen.no